

REFERAT

for mødet den 11.06.2014, kl. 15:00 i Rådhuset, stuen, værelse 43/44

21. Billedskolen, Musikskolen og Teaterbutikkens kapacitet i forhold til folkeskolereformen (2014-0001029) 1

21. Billedskolen, Musikskolen og Teaterbutikkens kapacitet i forhold til folkeskolereformen (2014-0001029)

Udvalget skal drøfte Billedskolen, Musikskolen og Teaterbutikkens (kulturskolernes) kapacitet i forhold til folkeskolereformen og den åbne skole.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at forvaltningen udarbejder forslag til budget 2015 om hhv. klasseprojekter og kompagnonundervisning fra de tre tilbud til understøttelse af den åbne skole under folkeskolereformen

PROBLEMSTILLING

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog den 26. februar 2014 under udmøntningen af Folkeskolereformen, at der frem mod budget 2015 gennemføres en analyse af, hvordan de tre kommunale tilbud Musikskolen, Billedskolen og Teaterbutikken (de tre tilbud beskrives i bilag 3) fremadrettet kan bidrage til realiseringen af folkeskolereformens intentioner. Hovedresultater fra analysen fremlægges i bilag 1.

Et centralt element i folkeskolereformen er den åbne skole, der indebærer, at folkeskolerne i langt højere grad skal åbne sig mod det omgivende samfund - eleverne skal mere ud af skolen og der skal nye fagligheder ind i skolen. Den enkelte folkeskole skal således bl.a. samarbejde med foreninger og institutioner uden for skolen. I denne indstilling fremlægges oplæg til de tre tilbuds rolle i samarbejdet om den åbne skole under folkeskolereformen.

LØSNING

Forvaltningen vurderer, at det er relevant at inddrage alle tre kommunale tilbud, Musikskolen, Billedskolen og Teaterbutikken i arbejdet med at realisere den åbne skole i København, da de på det musisk-kreative område vil bidrage væsentligt til at skabe en mere åben skole med en mere varieret undervisning og skoledag. Dette kræver, at kapaciteten på de tre tilbud øges. Forvaltningen foreslår derfor, at der udarbejdes budgetnotater til brug for budgetforhandlingerne for 2015 om de tre tilbuds perspektivrige indsatser, klasseprojekter og kompagnonundervisning inkl. kompetenceudvikling af medarbejdere på skolerne (indsatserne er beskrevet i bilag 1). Begge indsatser foregår på skolerne og vil på den baggrund også kunne styrke de musisk-kreative miljøer på skolerne (bl.a. musikmiljøerne) både i forhold til børn og medarbejdere, samt styrke sammenhængen mellem indsatserne i skoletiden og de tre tilbuds indsatser efter skoletiden - og derved også styrke "fødekæden" mellem skolerne og de tre tilbud. Samtidig vil indsatserne på det musisk-kreative område kunne understøtte børnenes læring på en række andre områder som fx sproglig udvikling, matematik og bevægelse.

I bilag 2 er beskrevet en række øvrige mulige indsatser fra de tre tilbud, som vil kunne bidrage til at udvide kapaciteten. Udvalget kan drøfte disse og eventuelt bede forvaltningen udarbejde yderligere budgetnotater på baggrund heraf.

ØKONOMI

Nedenfor fremgår de tre tilbuds nuværende bevillinger:

Indtægter i mio. 2014	Musikskole	Billedskole	Teaterbutik
Kommunalt tilskud	11,9	7,0	3,0
Statsligt tilskud	1,5	Modtager ikke statsligt tilskud	Modtager ikke statsligt tilskud
Brugerbetaling	3,4	0,6	Teaterbutikken er et fritidstilbud, der modtager forældrebetaling, men ikke brugerbetaling for konkrete undervisningstilbud
I alt til budget	16,8	7,6	3,0

Forvaltningen udarbejder forslag til budget 2015 om hhv. ca. 2 mio. kr. årligt til klasseprojekter og et lignende beløb til kompagnonundervisning.

VIDERE PROCES

Forvaltningen fremlægger forslag til budget 2015 til behandling på udvalgets budgetseminar samt BUU-møde den 27.8.2014.

Forvaltningen fremlægger efter sommerferien en indstilling særskilt vedr. musikområdet, herunder Musikskolens individuelle musikundervisning, samt andre musiktilbud i kommunen og musikmiljøets inddragelse i skolerne.

Else Sommer

/Mikala Jørgensen

BESLUTNING

Indstillingen blev godkendt.

BILAG

[1. Analyse af Billedskolens, Musikskolens og Teaterbutikkens kapacitet i forhold til folkeskolereformen](#)

[2. Indsatser - eksisterende og nye, som kan bruges i samarbejdet mellem de tre tilbud og folkeskolen](#)

[3. Fakta om de tre tilbud](#)

1. ANALYSE AF BILLEDSKOLES, MUSIKSKOLENS
OG TEATERBUTIKKENS KAPACITET I FORHOLD TIL
FOLKESKOLEREFORMEN

Bilag 1: Billedskolens, Teaterbutikkens og Musikskolens kapacitet i forhold til folkeskolereformen

Sagsnr.
2014-0001029

Dokumentnr.
2014-0001029-16

Baggrund

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog den 26. februar 2014 som led i udmøntningen af Folkeskolereformen, ”at der frem mod budget 2015 gennemføres en analyse af, hvordan de tre kommunale tilbud Musikskolen, Billedskolen og Teaterbutikken fremadrettet kan bidrage til realiseringen af folkeskolereformens intentioner. Analysen vil vurdere tilbuddenes kapacitet i dag og vurdere om og hvordan deres kapacitet vil kunne udvides til at dække flere skoler. På baggrund af analysen vil det være muligt at fremlægge et ønske til budget 2015 om en eventuel udvidelse af tilbuddene. I denne analyse vil Musikskolens talenttilbud indgå, herunder hvorvidt der kan etableres en permanent bevilling til talentklassen*.”

(*Talentklassen er et kursus, som talentfulde elever efter ansøgning og optagelsesprøve gennemfører for at kvalificere til optagelse på Musikalsk Grundkursus (MGK), en forskole til Konservatoriet. Forvaltningen fremlægger til foråret 2015 en vurdering af behovet for talentklasser i lyset af folkeskolereformen.)

Dette notat fremlægger analysen, samt oplæg til Billedskolen, Musikskolen og Teaterbutikkens rolle i samarbejdet om den åbne skole, som er en central indsats under folkeskolereformen.

Billedskolen, Musikskolen og Teaterbutikken

Samarbejdet med de tre tilbud om den åbne skole har ifølge den reviderede folkeskolelov til formål at opfylde folkeskolens formål og mål for fag og emner. Det kan vedrøre dele af den understøttende undervisning og tjene som inspiration til og supplement til den fagopdelte undervisning.

Forvaltningen vurderer som nævnt i indstillingen, at det er relevant at inddrage alle tre kommunale tilbud, Musikskolen, Billedskolen og Teaterbutikken i arbejdet med at realisere den åbne skole i København, da de på det musisk-kreative område vil kunne bidrage væsentligt til at skabe en mere åben skole med en mere varieret undervisning og skoledag.

I dag udmøntes samarbejdet mellem de tre tilbud og folkeskolen primært på to måder:

- 1) Som kompagnonundervisning, hvor en underviser fra tilbuddet er medunderviser i en skoleklasse (der er således to undervisere i

- klassen i disse lektioner). Dette gennemføres kun af Musikskolen og sker i seks klasser om året i én ugentlig lektion i 36 uger.
- 2) Som klasseprojekter, hvor en skoleklasse undervises i tolv lektioner på et af de tre tilbud. 6 % af kommunens skoleklasser deltager årligt i et klasseprojekt, svarende til gennemsnitligt en klasse pr. skole. For alle tre tilbuds vedkommende er der meget positive brugerevalueringer og ventelister for klasseprojekterne. Udgifterne til et klasseprojekt er ca. 13.000 kr.

Nedenfor viser antal brugere for hhv. tilbuddenes fritidsundervisning og klasseprojekterne:

Antal brugere pr. undervisningstype	Musikskolen	Billedskolen	Teaterbutikken
Soloundervisning/fritid	812	Har ikke dette tilbud	Har ikke dette tilbud
Holdundervisning/fritid i umiddelbar tilknytning til skoletiden	437	384	Har ikke dette tilbud
Klasseprojekter/skoletid	576	1608	576

Vurdering af tilbuddene ift. folkeskolereformen

De tre tilbuds klasseprojekter bidrager på central vis til realiseringen af den åbne skole i København på det kreativ-musiske område. Forvaltningen vurderer dog, at det nuværende niveau ligger lavt i forhold til at kunne indfri folkeskolereformens intentioner om samarbejdet og i forhold til at indfri de københavnske ambitioner om den åbne skole på det musisk-kreative område.

På den baggrund vurderer forvaltningen, at en udvidelse af mulighederne for samarbejdet med de tre tilbud vil kunne yde et vigtigt bidrag til skolernes arbejde med den åbne skole og det anbefales derfor, at de tre tilbuds bevilling til klasseprojekter, samt kompagnonundervisning øges.

Det er forvaltningens vurdering, at der ikke er fysiske/bygningsmæssige forhindringer for at kunne udvide udbuddet. Lokalløsningerne vil kunne findes lokalt på skolerne, på nærliggende fritidsinstitutioner eller i andre lokale faciliteter.

Forvaltningen vil på baggrund af ovenstående i forbindelse med forhandlingerne om budget 2015 fremsætte to budgetforslag:

- a) At de tre tilbuds bevilling hæves med et beløb, som bindes til at udbyde yderligere klasseprojekter, således at tre klasser pr. skole hvert år har mulighed for at gennemføre et klasseprojekt. Dette vil

anslået koste 1,7 mio. kr. årligt. Dertil kommer afledte udgifter til administration, anslået 0,3 mio.kr. årligt. Tilbuddene vil blive placeret på den nye Åben Skole-portal, hvor også øvrige gratis læringstilbud er placeret.

- b) De tre tilbuds bevilling hæves med et beløb, som bindes til at udbyde yderligere kompagnonundervisning. Kompagnonundervisningen kobles sammen med kompetenceudvikling for klassens lærere og pædagoger, således at de vil være i stand til selv at implementere dele af indholdet, når klassens kompagnonundervisning udløber. For 1,5 mio. kr. årligt vil 50 klasser i stedet for de 6 nuværende klasser kunne få kompagnonundervisning, hvilket svarer til 3 % af kommunens 1700 skoleklasser. Dertil kommer udgifter til opfølgning på kompetenceudviklingen.

2. INDSATSER - EKSISTERENDE OG NYE, SOM KAN BRUGES I SAMARBEJDET MELLEM DE TRE TILBUD OG FOLKESKOLEN

14-04-2014

Sagsnr.
2014-0001029

Dokumentnr.
2014-0001029-9

Bilag 2: Eksisterende og nye, indsatser som kan anvendes i samarbejdet mellem de tre tilbud og folkeskolen

Dette notat beskriver først eksisterende indsatser, som vil kunne forstærkes og udvides til at berøre flere skoler, dernæst mulige nye indsatser. Nogle af de eksisterende indsatser vedrører ikke alle de tre tilbud, men vil kunne udvides til at bruges af alle, ligesom de kan udvides til brug for flere skoler.

Eksisterende indsatser

- 1. Klasseprojekter.* Med klasseprojekt menes en model, hvor en skoleklasse sammen med sin lærer modtager temabaseret undervisning på et af de tre tilbud i tolv lektioner. Klasseprojekter er særdeles populære blandt folkeskolelærere og – elever, og der er venteliste. I dag svarer niveauet til, at én skoleklasse pr. skole hvert år gennemfører et sådant forløb på tolv lektioner i enten musik, billedkunst eller drama. Et klasseprojekt koster 13.000 kr. Hvis tre klasser på hver skole én gang om året skal have et klasseprojekt, vil det være en merudgift på (67 skoler á to klasser á 13.000 kr.) 1,7 mio. kr. årligt, samt afledte udgifter til administration på ca. 0,3, mio. kr. årligt.
- 2. Kompagnonundervisning.* I dag har seks børnehaveklasser en medlærer fra Musikskolen én lektion om ugen i 36 uger. Den ekstra underviser fra Musikskolen koster årligt 21.000 kr. Dette kunne udvides til dels at gælde flere klasser, dels at gælde for Billedskolen og Teaterbutikkens tilbud.
- 3. Musik og bevægelse for børnehaveklasse og 1. klasse.* Med forældrebetaling 1400 kr. om året pr. barn yder Musikskolen holdundervisning for 12 elever i 50 minutter om ugen på børnenes egen skole. En enkelt folkeskole har valgt at finansiere forældrebetalingen, så alle børnene kunne deltage. Et sådant hold koster 21.000 kr. årligt. Dette kunne udbredes, således at enten musikskolen fik tilstrækkeligt med tilskud til at gøre tilbuddet gratis for skolernes klasser, alternativt at flere skoler finansierer brugerbetalingen. Med de nuværende forhold vil det for hver skoleklasse koste 42.000 kr. om året at betale forældrebetalingen for én hel klasse.
- 4. Projektarbejde.* Hvor en lærer fra et af de tre tilbud i en kortere periode hjælper et projekt i folkeskolen igennem. Dette findes i begrænset omfang, men kunne udvides. Her kunne ti timers ”hjælp” fx købes for ca. 4200 kr.
- 5. Rullende musikskole.* Forvaltningen har gennemført to forskellige ”rullende” musikkurser som pilotprojekter, hvor en musikpædagog

kommer ud til klassen medbringende sit instrumentarium. I det ene tilfælde er indlagt et lærerkursus udover undervisningen af eleverne. Dette kunne udvides med basis i Musikskolen.

Mulige nye indsatser

1. Der afsættes *et beløb til den enkelte folkeskole*, således at skolen som understøttende undervisning kan bruge midlerne til at betale deltagerudgiften for de tre tilbuds holdundervisning, som samtidigt placeres i elevernes undervisningstid. Pr. klasse (med en gennemsnitsstørrelse på 24 elever) koster holdundervisningen i én lektion i dag 42.000 (når en klasse deles i to hold med hver sin underviser). Hvis alle 67 skoler tildeles midler til et sådant hold, vil dette således koste anslået 2,8 mio. kr. årligt. Folkeskolen vil spare midler til en anden underviser i de pågældende lektioner, hvilket vil skulle modregnes beløbet.
2. *Kommunal læseplan for området*. For at sikre at flest mulige børn får glæde af de kulturelle tilbud kan det overvejes at udarbejde en forpligtende plan for området. Heraf kunne det fx fremgå, at alle elever mindst to gange i deres skoletid får kompagnonundervisning, at alle elever på fx 4. klasses trin har et dramaprojekt, alle elever i 6. klasse et billedprojekt i arkitektur og design, et samarbejde mellem fx Billedskolen/Dansk Designmuseum eller lignende, i udskolingen et musicalprojekt osv. De tre tilbud ville skulle således målrette deres ydelser til en sådan plan. Herlev Kommune er aktuelt i gang med at udarbejde en lignende plan.
3. *Politisk beslutning om brug af midler fra skoler*. Gladsaxe Byråd har besluttet, at kommunens folkeskoler afsætter 1,5 % af deres lønbudget til samarbejde med kommunens musikskole, konkret til indkøb af ydelser der. På samme vis vil det være muligt at udvalget beder forvaltningen undersøge muligheden for at skolerne i København forpligtes til at afsætte en vis andel af deres budget til samarbejdet med de tre tilbud.
4. Oprettelse af *valgfag i samarbejde med Billedskolen/Musikskolen/Teaterbutikken*. Skolerne kan med folkeskolereformen selv oprette nye valgfag. Hvis skolen køber et valgfag fra et af de tre tilbud, vil det koste den enkelte folkeskole ca. 30.000 kr.
5. *At der udvikles modeller for*, at elever kan deltage i Musik- og Billedskolens almindelige undervisning (gennemføres på folkeskolen) med brugerbetaling i en sammenhængende skoledag. Andre kommuner forsøger at løse denne udfordring ved, at den enkelte folkeskole betaler forældreudgiften fx for et givent sammenspilhold. I Esbjerg kan en skole fx købe flg. af den

kommunale musikskole: Et indskolingshold én sæson på 12 elever for 11.000 kr., et instrumentalhold på 7 elever i én sæson for 9.000 kr. og et sammenspilshold for 7 elever i én sæson for 5.600 kr. Alle disse aktiviteter ligger i løbet af skoledagen.

Øvrige muligheder

6. Århus Billed- og Medieskole kører ud til udsatte kvarterer med en såkaldt *kunstcamper*. En sådan indsats, som ligner de *rullende* musikskoler (beskrevet ovenfor), og som Billedskolen kan stå for, vil for et år koste 30.000 kr.
7. *Større udsmykningsprojekter* på skolerne tilrettelagt af Billedskolens undervisere og udført i samarbejde med skolens lærere.
8. *Kompetenceudvikling*: Workshops og lærerkurser for lærere og pædagoger tilrettelagt af de tre tilbuds undervisere.
9. *Kombination af klasseprojekt med kompetenceudvikling*. Med denne model, som inspireres af Ungdomsbyen på Statens Pædagogiske Forsøgscenter, får elever og lærere kursus samtidigt eller i nær tilknytning til hinanden.
10. *Øget brug af folkeskolernes lokaliteter*. Styrket brug af *decentrale tilbud*. Det har stor betydning især for de mindste elever, at et kreativt tilbud er fysisk nemt at komme til. Musikskolen har i dag undervisning (ud over i Kødbyen) på ti forskellige folkeskoler i byen. Dette kunne udvides.
11. Kultur- og Fritidsforvaltningen har foreslået, at Børne- og Ungdomsforvaltningen kan gå i dialog med de folkeoplysende foreninger om undervisning i musik, teater og billedkunst.
12. *Øget brug af kulturhusene*. Der foregår i dag i et vist omfang aktiviteter målrettet skoleelever i byens kulturhuse. Man kunne i dialog med de lokale ledere af Kulturhusene og Kultur- og Fritidsforvaltningen finde ud af at placere flere aktiviteter i musik, billedkunst og drama målrettet skoleelever i kulturhusene.
13. *Obligatorisk instrumentundervisning til alle børn i alle 2. klasser*. I England skal alle børn i 8-års alderen i skolen undervises i instrumentspil én lektion ugentligt i et år. Undervisningen foregår ved, at klassen deles i to hold, som har hver en pædagog med og en instrumentunderviser. I København kunne dette gøres i undervisningstiden som understøttende undervisning. Skolerne har

i forvejen pædagoger ansat i den understøttende undervisning.
Forslaget vil ud over udgiften til instrumentundervisere indebære
startkapital til indkøb af instrumenter.

Faktaark om BILLEDSKOLEN I TVILLINGEHALLEN

Institutionens navn	Billedskolen i Tvillingehallen
Formål	Billedskolens formål er at udbyde fritidsundervisning for børn og unge i Københavns Kommune og billedprojekter for skoleklasser til de københavnske folkeskoler. Billedskolen er et bydækkende videns – og formidlingscenter for billedkunsthaget og har samarbejde med Københavns museer, skoletjenester og kunstinstitutioner, Kulturministeriet/Børnekulturens netværk - samt billedskoler i ind - og udland. Billedskolen er et åbent projekthus med løbende udstillingsaktiviteter og modtager mange gæster til ferniseringer og omvisninger. Se www.billedskolen.kk.dk/hvem-er-vi , samt bestyrelsens vedtægter
Lovgivningsmæssig forankring	Billedskolen er forankret i BUF. Der er ikke lov om Billedskoler i Danmark
Oprettet	1990
Budget	2014 : 7.019.691 - 100.000 er desuden bevilliget til en fripladsordning.
Brugerbetaling	560.000
Øvrig finansiering	Vesterbro Områdefornyelse 100.000 pr år frem til 2016 – ekstra projekter til Vesterbro Skoler /8. klasser. Kulturrysækken finansierer 3-5 årlige projektføløb for børnehaverne i Billedskolens regi.
Primær ydelse	Fritidsundervisning og billedprojekter for skoleklasser for elever i alderen 1. klasse til 3.G. Workshops og kurser for billedkunstlærere. Billedprojekter for skoleklasser i Københavns Kommune.
Sekundær ydelse	Udstillinger, workshops, søndagsværksted for familier, kurser ,workshops og formidling af projekter for billedkunstlærere,
Antal årlige klasseprojekter	65 -70
Øvrige aktiviteter	Udstillinger, workshops, søndagsværksted for familier, kurser ,workshops og formidling af projekter for billedkunstlærere. Se hjemmeside og statistikker.
Antal brugere/kapacitet pr. år	1680 elever i projektføløb for skoleklasser 400 elever fordelt på 33 fritidshold 100 elever på korte workshops i weekendforløb 300 børn og forældre på søndagsværksted, 2000 besøgende til udstillinger.
Brugerprofil : køn, alder, geografisk del af byen	2/3 piger og 1/3 drenge. Elever fra hele København. En stor andel af de yngste elever kommer fra Vesterbro. 11 hold for 1.-3. klasse, 10 hold for 4.-6. klasse, 6 hold for 6. -8. klasse 6 hold for 7. klasse – 3. G
Ledelsens største oplevede udfordring	At skabe udvidede økonomiske rammer, så flere børn og unge i byen kan få adgang til et kvalificeret billedkunst tilbud. Der har altid været rift om pladserne, både på fritidshold og billedprojekter og vi får mange henvendelser. Fordi Billedskolen er et af landets største billedskoler og vi har en lang tradition for udvikling af projekter for skoleklasser, oplever vi en kæmpe interesse for vores arbejde fra andre kommuner. Ledelsen møder forventninger om udveksling og faglig sparring også fra Kulturministeriet, og vi får mange tilbud om samarbejde. Vi vil gerne skabe et samarbejde i forhold til den nye folkeskolereform, hvor kvaliteten bevares og der stadig er en frihed til eksperimenter og udvikling - og hvor elevernes mulighed for fordybelse i faget er mulig. Udfordringen i fremtiden er at skabe en platform for et samarbejde mellem lærere i folkeskolen og billedskolens kunstnere, om elevernes læring.

